Hallitustyöskentelystä virtaa yrityksen omistajanvaihdokseen

29.3.2019

Hallitustyöskentely tuo järjestelmällisyyttä ja ammattimaisuutta yrityksen kehittämiseen ja yrityskauppojen toteuttamiseen. Toimiva hallitus lisää ostokohteen houkuttelevuutta. Se on potentiaaliselle ostajalle merkki yrityksen ammattimaisista toimintatavoista ja mahdollisuuksista toimia yritysoston jälkeen ilman nykyistä omistajaa.

Toisaalta yritysoston valmistelussa ostokohteen strateginen sopivuus ja liiketoiminnan tulevaisuuden näkymät voidaan hallituksessa arvioida monipuolisesti ja analyyttisesti. Lähtökohtaisesti yritykset kasvavat kahdella erilaisella tavalla. Yritykset joko kehittävät ja kasvattavat omaa toimintaansa tai hyödyntävät yrityskauppoja. Osa yrityksistä hyödyntää näitä molempia. Omistajanvaihdoksen kohteena olevalla yritykselle uusi omistaja tuo usein mukanaan kehitys- ja kasvupyrähdyksen.

Hallitustyöskentelyn hyödyntämisen tunnusmerkistöä voidaan kuvata seuraavilla tasoilla. Ensinnäkin, hallitus joko on tai ei ole olemassa. Osakeyhtiömuotoisille yrityksille hallitus tulee suoraan säädöksistä, mutta on yrittäjän omassa harkinnassa miten laajasti hän hyödyntää hallitusta yrityksen johtamisessa. Toiminimet ja aivan pienimmät yritykset voivat ottaa ensimmäisiä askeleita systemaattisen yrityksen kehittämisen tiellä esimerkiksi kokoamalla muutaman hengen neuvonantajaryhmän (Advisory Board tai AB). Niidenkin kokoamiseen Etelä-Pohjanmaalta löytyy kokemusta ja osaamista.

Toiseksi, hallitus voi pelkän olemassa olonsa lisäksi myös aidosti kokoontua. Seuraavalla tasolla kokoontumisen lisäksi hallituksessa aidosti keskustellaan. Työskentelynsä huipulla hallitus valmistelee ja toteuttaa yrityksen arjen ja kehittämisen kannalta keskeiset päätökset. Lisäksi yleisenä hallitustyöskentelyn ammattimaisuuden mittarina pidetään yrityksen omistajiin ja henkilöstöön kuulumatonta ulkopuolista jäsentä.

Halukkaita hallitustyöskentelyyn löytyy

Käytännön kokemus on, että etsivä kyllä löytää yrityksen hallitustyöskentelyyn osallistumisesta kiinnostuneita. Etelä-Pohjanmaalla kauppakamari on ollut jo pitkään aloitteellinen ja aktiivinen yritysten hallitustyöskentelyn edistämiseksi. Maakunnassa on koulutettu nykyisiä ja tulevia hallituksen jäseniä HHJ-kursseilla ja olemme saaneet alueella aktiivisesti toimivan Hallituspartnereiden yhdistyksen.

Ikääntyneet yrittäjät muodostavat valtavan potentiaalin hyödynnettäväksi hallitustyöskentelyssä. Valtakunnallisen omistajanvaihdosbarometrin mukaan lähes joka kolmas (29 %) yli 55-vuotias yrittäjä on kiinnostunut toimimaan jonkun toisen yrityksen hallituksessa. Lisäksi tämä kiinnostus on kasvanut viime vuosien aikana. Hallitustyöskentelystä kiinnostuneilla yrittäjillä on usein korkeakoulututkinto sekä kokemusta useammasta yrityksestä ja omistajanvaihdoksista. Yrittäjyyden alkutaipaleella olevien ja toistaiseksi yksin yritystään johtaneiden yrittäjien olisikin hyvä harkita sekä hallitustyöskentelyn että kokeneiden yrittäjien osaamisen ja yhteyksien hyödyntämistä liiketoiminnan kehittämisessä. Hallitus tuo virtaa yrityksen

kehittämiseen ja omistajanvaihdoksiin.

Juha Tall (KTT) ja Elina Varamäki (KTT)

Seinäjoen ammattikorkeakoulu